

IX kadencja



# **KANCELARIA SEJMU**

## **Biuro Komisji Sejmowych**

### **PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**  
**(NR 205)**  
z dnia 5 lipca 2023 r.



---

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

## Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 205)

5 lipca 2023 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Leszka Galemby (PiS)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

### – pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (druk nr 3424).

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Cieciora** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Jolanta Dobiesz** dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Marzena Trajer** dyrektor Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wspierania Rolnictwa, **Andrzej Kojtych** doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Urszula Sołtysiak** rzecznik Polskiej Izby Żywności Ekologicznej, członek Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 oraz **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska**, **Paulina Gontarz**, **Dariusz Myrcha** i **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Grabarczyk** i **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

#### **Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów, witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z podsekretarzem stanu panem Krzysztofem Cieciorą na czele. Witam przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli oraz przedstawicieli pozostałych organizacji i przybyłych gości. Serdecznie witam.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (druk nr 3424). Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę. Uważam porządek dzienny za przyjęty.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego.

Czy w posiedzeniu uczestniczą osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką firmę reprezentują.

Szanowni państwo, marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierowała w dniu 4 lipca 2023 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku dziennego proponuję, żeby Komisja podjęła uchwałę o przeprowadzeniu czytania projektu z druku nr 3424 dzisiaj, czyli w terminie krótszym, niż przewiduje art. 37 art. 4 regulaminu Sejmu, mianowicie: „Pierwsze czytanie może się odbyć nie wcześniej niż siódmego dnia od doręczenia posłom druk projektu, chyba że Sejm lub Komisja postanowią inaczej”.

Czy jest sprzeciw wobec takiego sposobu procedowania? Proszę bardzo.

#### **Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Nie ma?

**Posel Kazimierz Plocke (KO):**

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, może nie sprzeciw, ale pytanie do pana ministra, dlaczego teraz rozpatrujemy ten projekt? Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Pan minister odpowie.

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Cieciora:**

Ponieważ to teraz posłowie złożyli ten projekt.

**Posel Kazimierz Plocke (KO):**

Rozumiem. Posłowie wiedzieli przecież, że jest cały rok albo kilka lat na przygotowanie tego projektu, więc interesuje mnie i ciekawi, dlaczego w tym terminie i dlaczego w takim ekspresowym supertempie?

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

To może, panie pośle, poseł wnioskodawca to uzasadni.

**Posel Jerzy Małecki (PiS):**

Szanowni państwo, uważam, że zmiany, które chcemy wprowadzić, nie powinny budzić żadnych kontrowersji, wychodzą naprzeciw postulatam rolników, Izby Rolniczej. Składając ten projekt, uwzględniliśmy zapotrzebowanie na uproszczenie wniosków składanych przez rolników, którzy posiadają małe areały.

Bardzo proszę o procedowanie tej ustawy.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Rozumiem. Jeżeli nie ma sprzeciwu, to uznaję, że Komisja wyraża zgodę na przystąpienie do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 3424 w terminie krótszym, niż przewiduje art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu. Nie widzę sprzeciwu.

Przypominam, że zgodnie z art. 39 regulaminu Sejmu, pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawach ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców, pana posła Jerzego Małeckiego, w celu przedstawienia uzasadnienia projektu ustawy.

**Posel Jerzy Małecki (PiS):**

Szanowny panie ministrze, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, głównym celem projektowanej ustawy jest uproszczenie interwencji w formie płatności bezpośrednich, w tym ekoschematów, oraz interwencji Rolnictwo ekologiczne, wdrożonych ustawą z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

W zmienianych artykułach chcemy wprowadzić jednolitą płatność dla małych gospodarstw. Co jest bardzo ważne, ta płatność zastępuje wszystkie inne rodzaje płatności bezpośrednich, w tym ekoschematów. Korzyści z tego rozwiązania odczuwają rolnicy gospodarujący na niewielkich areałach – proponowana jest wielkość 1–5 ha – którzy będą mogli uzyskać wsparcie w uproszczonej formie, niewymagającej od nich spełnienia wszystkich warunków określonych dla innych płatności, które musieliby spełnić, gdyby ten uproszczony system nie został wprowadzony. W efekcie gospodarstwa rodzinne zyskują dodatkowy czas, jeden rok, na przygotowanie się i dostosowanie swoich gospodarstw do nowych wymagań związanych ze wsparciem realizowanym na nowych zasadach wynikających z planu, w szczególności z ekoschematami. Powyższa grupa rolników stanowi 51% wszystkich ubiegających się o płatności bezpośrednio, a jednocześnie dysponuje 12% powierzchni gruntów rolnych w Polsce.

Ta zmiana to realizacja postulatów zgłaszanych przez rolników i organizacje rolnicze, w tym izby rolnicze, ażeby w miarę możliwości uproszczyć system płatności bezpośrednich. Ta płatność, dla małych gospodarstw, zastępuje inne rodzaje płatności bezpośrednich i będzie dotyczyć rolników, którzy już złożyli wnioski o przyznanie takiej płatności na 2023 r., pod warunkiem, że uzyskiwali wsparcie w poprzednim roku lub, co jest oczywiste, są następcami prawnymi z takich rolników.

**Posel Marta Weislo (KO):**

Czy to juz w tym roku?

**Posel Jerzy Malecki (PiS):**

Proszę? Tak zgadza się. To będzie wynikało z dalszego uzasadnienia.

Wysokość płatności dla małych gospodarstw proponuje się ustalić na poziomie 225 euro na ha, czyli dotyczą 1250 euro na gospodarstwo. Stawka ta przewyższa łączny poziom z dwóch najpowszechniej stosowanych płatności bezpośrednich, tj. podstawowego wsparcia dochodów oraz płatności redystrybucyjnej, dzięki czemu rozwiązanie to staje się atrakcyjne dla znacznej części małych gospodarstw. Jednak tą zmianą nie zamykamy drogi do tego, ażeby rolnik mógł się ubiegać o płatności w ramach ekoschematów i uzyskać wyższe dopłaty. Dotyczy to m. in. producentów mleka, chmielu, wołowiny czy buraków cukrowych. Wybór pozostawiamy rolnikom.

Rolnik będzie miał czas do 31 sierpnia (to jest ważne, że do 31 sierpnia 2023 r.), żeby złożyć odpowiednie żądanie o wyborze sposobu otrzymania dopłaty. Proponujemy, żeby ten termin był terminem ostatecznym, a złożone żądanie, żeby nie mogło być zmieniane. Dlaczego taki sposób? Ponieważ uważamy, że ten system nie naruszy prac ARiMR oraz rozpoczęcie wypłat zaliczek na dopłaty będzie następowało w zakładanym terminie, czyli od 16 października tego roku.

Ta ustawa wprowadza zmiany w zakresie ubiegania się o płatności w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, zwanego dalej ekoschematem Rolnictwo węglowe, oraz płatności ekologicznych, ze skutkiem od tego roku. W przesłanej do Komisji Europejskiej zmianie planu proponujemy wprowadzenie uproszczeń, które wpłyną na zwiększenie dostępności tego wsparcia dla rolników, w szczególności poprzez rezygnację z wymogu uzyskania minimalnej liczby punktów, wymaganej do skorzystania z ekoschematu Rolnictwo węglowe.

Proponujemy rozszerzyć możliwości realizacji poszczególnych praktyk objętych tą interwencją w gospodarstwach, tj. umożliwić łączenie niektórych praktyk na tej samej powierzchni, zmniejszenie powierzchni (do co najmniej 50% powierzchni gruntów rolnych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie), do której powinien zostać opracowany plan nawożenia w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia.

Ekoschemat Rolnictwa węglowe składa się z ośmiu praktyk i oparty jest na systemie punktów przypisanych do każdej z praktyk. Według obecnych przepisów mogły realizować go tylko te gospodarstwa, które spełniają warunek uzyskania minimalnej liczby punktów stanowiących równowartość punktów, jakie rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki, czyli 5 pkt/ha. Tym samym do ekoschematu mogą przystąpić tylko te gospodarstwa, które na wejściu uzyskają minimalną liczbę punktów.

Ze względu na to, że warunek ten mógł, w szczególności w przypadku małych gospodarstw, stanowić ograniczenie w dostępności ekoschematu, a także spowodować nadmierne obciążenia administracyjne, w przekazanej do Komisji Europejskiej zmianie planu zaproponowano usunięcie tego warunku. Dodatkowo wprowadzenie zmian w zakresie możliwości łączenia na tej samej powierzchni niektórych praktyk... Jako wnioskodawcy uważamy, że umożliwienie łączenia praktyk powinno przełożyć się na wzrost zainteresowania rolników płatnościami w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe.

Jednocześnie zaproponowaliśmy doprecyzowanie zapisu, że wymóg opracowania planu nawożenia w ramach jednej z praktyk w ekoschemacie Rolnictwo węglowe dotyczy co najmniej 50% sumy powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie. Bez takiej zmiany w planie nawożenia w gospodarstwie mogłoby to spowodować ograniczenia w dostępności do tej praktyki, a w niektórych przypadkach wręcz brak możliwości skorzystania z niej.

W zakresie rolnictwa ekologicznego zmiana planu przewiduje obniżenie 0,5 DJP/ha do 0,3 DJP/ha minimalnego poziomu obsady zwierząt, jaki jest wymagany przy ubieganiu się o premię za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej, co powinno przyczynić się do zwiększenia zainteresowania podejmowaniem przez rolników zobo-

wiązań w ramach interwencji, przede wszystkim wśród tych posiadających zwierzęta w liczbie niepozwalającej spełnić dotychczasowego warunku wejściowego na potrzeby przyznania wyżej wymienionej premii.

Z tego powodu przewidujemy, żeby zmienić zasady określone w rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 17 kwietnia 2023 r. poprzez obniżenie z 0,5 do 0,3 współczynnika wykorzystywanego do przeliczenia DJP na powierzchnię, do której przysługują płatności ekologiczne w ramach upraw paszowych na gruntach ornych oraz powierzchni trwałych użytków zielonych.

Zmiana ta jest korzystna dla rolników i powinna przyczynić się do realizacji podstawowego celu, jakim jest rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce, oraz poprawić sytuację dochodową rolników poprzez zwiększenie możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach interwencji (tj. płatności ekologiczne, bo o tym mówię), będące formą wynagrodzenia rolnikom korzyści dla środowiska wynikających ze stosowania ekologicznych metod produkcji.

Z uwagi na to, że to proponowane zmiany mają obowiązywać już w kampanii składania wniosków o przyznanie płatności na 2003 r., proponujemy, żeby zmienić te przepisy, umożliwiając rolnikom dostosowanie swoich wniosków o przyznanie płatności w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe oraz płatności ekologicznych do nowych zasad wynikających z tych zmian, o ile zmiany te zostaną zatwierdzone przez Komisję Europejską.

Primo proponujemy możliwość złożenia wniosków o płatności w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe w stosunku do gruntów, które dotychczas nie były objęte takim wnioskiem, ale były objęte wnioskiem o przyznanie płatności w ramach podstawowego wsparcia dochodów, oraz płatności ekologiczne w stosunku do gruntów, które dotychczas nie były objęte takimi wnioskami; secundo – zmianę już złożonych wniosków o wyżej wymienione płatności.

Oczywiście złożenie wniosku lub zmiana już złożonego wniosku byłyby możliwe jedynie w zakresie, w jakim wprowadzane są zmiany w planie. Termin złożenia lub zmiany wniosku ustalony zostanie tak jak w przypadku małych gospodarstw, czyli do 31 sierpnia tego roku. Proponowane zmiany wymagają zatwierdzenia przez Komisję Europejską, dlatego proponujemy przepisy, które znajdą zastosowanie w przypadku braku takiej zgody. Jeżeli nie będzie takiej zgody, to złożone wnioski – żądanie przyznania płatności dla małych gospodarstw oraz wnioski o przyznanie płatności w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe oraz płatności ekologicznych – na podstawie projektowanych przepisów byłyby pozostawione bez rozpatrzenia, zaś w przypadku zmian wniosków dokonanych na podstawie projektowanych przepisów proponuje się, aby wnioski te były rozpatrywane bez uwzględniania tych zmian.

Uproszczenia te wpłyną na zwiększenie dostępności wsparcia dla krajowych producentów, co ma szczególne znaczenie z uwagi na fakt, że jest to pierwszy rok stosowania płatności na nowych zasadach. W konsekwencji przyczynią się one także do poprawy trudnej sytuacji rolników wynikającej z kryzysu wywołanego wojną na Ukrainie.

Proponujemy termin wejścia w życie ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Nie narusza to zasad demokratycznego państwa prawnego, gdyż przewiduje rozwiązanie korzystne dla dużej grupy podmiotów.

Na koniec podkreślam, że ta zmiana planu jest to realizacja postulatów rolników, o czym mówiłem wcześniej.

Szanowni państwo, proszę o przyjęcie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję posłowi sprawozdawcy.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Wnioskodawcy.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Wnioskodawcy. Zgadza się.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł Plocke.

**Posel Kazimierz Plocke (KO):**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Jeszcze chciałbym się zwrócić z pytaniem do pana ministra. Mianowicie do końca czerwca był ustawowy czas na złożenie wniosków o płatności. Chciałbym zapytać: ile tych wniosków zostało złożonych i ile w tych wnioskach było wniosków rolników o płatności w ramach ekoschematów?

I drugie pytanie do pana posła sprawozdawcy. Dlaczego zaproponowaliście ten system tylko na jeden rok? Co będzie w latach następnych? Już nie będę pytał, co będzie, jeżeli Komisja nie wyda zgody, bo to zupełnie inna kwestia, ale to też pokazuje, w jakim trybie państwo pracujecie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. Pani poseł Tracz, bardzo proszę.

**Posel Małgorzata Tracz (KO):**

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, panie posle wnioskodawco, chciałabym się odnieść do zmian w zakresie rolnictwa ekologicznego, konkretnie zmiany obsady zwierząt z 0,5 na 0,3 DJP/ha jako warunku płatności.

Oczywiście oceniam tę zmianę pozytywnie, bo ona będzie dobra dla rolników ekologicznych, dla których ten współczynnik 0,5 DJP często był dosyć problematyczny. Szczególnie w momencie, nie wiem, suszy, trudno im było utrzymać taką obsadę zwierząt, by móc po prostu wyżywić zwierzęta własnymi paszami.

Mam jednak wrażenie, że to jest pewna taka oferta przedwyborcza, bo w 2018 r. ten współczynnik wynosił 0,3 DJP/ha, a potem, w 2019 r., minister Ardanowski to zmienił. Cieszę się, że państwo odpowiedzieli na apele, bo środowiska ekologiczne, środowiska zajmujące się rolnictwem ekologicznym przez cztery lata prosiły, apelowały, aby zmienić ten współczynnik.

Idą wybory, ale mam nadzieję, że akurat ta zmiana dla rozwoju rolnictwa ekologicznego będzie dobra.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. O głos poprosił pan poseł Urbaniak.

**Posel Michał Urbaniak (Konfederacja):**

Dziękuję za głos.

Mam też ogólną uwagę dotyczącą tego projektu. To już padło częściowo od reszty posłów, ale mam wrażenie, że ta ustawa w ogóle nie była przygotowywana przez... Nie powinna być ustawą poselską, tylko zakładam, że była przygotowana w ministerstwie, ale chcą państwo ominąć konsultacje, które robi się przy ustawach rządowych, to jest szybsza ścieżka. To po prostu jest szybka ścieżka, więc interesuje mnie, jaki będzie ogólny koszt wprowadzenia tego prawa, ponieważ to też jest istotne z punktu widzenia budżetu.

To jest też dość sprytny sposób na to, jak przygotować polskie rolnictwo na utrudniające życie nowe założenia polityki rolnej Unii Europejskiej, która będzie trudniejsza, która będzie utrudniać życie polskiemu rolnikowi. Państwo w zasadzie jesteście trochę zmuszeni do tego, żeby w imię tego, na co się zgodziliście, w imię tego, że zgodziliście się na utrudnianie życia polskiemu rolnikowi, nieco mu ulżyć tymi dodatkowymi dopłatami, zwłaszcza dla tych najmniejszych.

Niestety to długofalowo niewiele zmieni. To będzie jednorazowa dopłata, dobra w roku wyborczym, by zamknąć usta tym, którzy dzisiaj na przykład protestują, by zamknąć usta tym, którzy stracą też na wwozie produktów z Ukrainy, bo to też bardzo demoluje dzisiaj polskie rolnictwo, ale będziecie mieli świetną podkładkę pod to, żeby później mówić, że wszystko jest w porządku, bo przecież daliście jakieś pieniądze. To jest moja ogólna uwaga do tej ustawy. Sam fakt ulżenia nieco rolnikom jest kierunkiem nie najgorszym, ale robicie to w sytuacji, w której najpierw zdemolowaliście polskie rolnictwo.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. Pani poseł Wcisło.

**Posel Marta Weislo (KO):**

Mam pytanie do pana posła wnioskodawcy. Piszecie państwo o kwocie 225 euro/ha dla małych gospodarstw do 5 ha, podając kwotę 1250 euro na gospodarstwo. Tymczasem, jak sobie wyliczyłam, 225 x 5 to jest 1125, więc tu już, po pierwsze, jest różnica w kwocie. Nie wiem dlaczego. To jest pierwsze pytanie.

A drugie pytanie: jakiej liczby gospodarstw będzie dotyczyła ta ustawa? Ile gospodarstw polskich skorzysta z kwoty 1250 euro jednorazowo w roku wyborczym?

To tyle. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów jeszcze chce zabrać głos? Nie widzę, nie słyszę.

Pan minister odpowie na część pytań?

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Szanowni państwo, co do pierwszego pytania pana posła Plocke w sprawie tego, ile tych wniosków zostało złożonych na ten moment, w zasadzie mogę ogłosić sukces.

Wbrew temu, jakie były obawy – to, co również opozycja próbowała nam zarzucić, że z ekoschematów rolnicy w tym roku nie skorzystają – zgodnie z naszymi przewidywaniami to się w ogóle nie sprawdza. Na ten moment, w terminie do 30 czerwca, zostało złożonych 97% wniosków przez te podmioty, które są uprawnione do złożenia wniosku. Dla porównania w tym samym czasie rok temu tych wniosków było złożonych 88%. Bez ekoschematów, czyli dużo prostszych wniosków, tj. tych samych wniosków, które były rokrocznie powtarzane w poprzedniej perspektywie.

Zatem jest to ogromny sukces. To zasługa dobrej organizacji, wsparcia oczywiście. Trzeba pamiętać i podkreślić rolę doradców rolnych, powiatowych, wojewódzkich – to był duży wysiłek i wsparcie z ich strony. Mowa też o przygotowaniu się również całej organizacji do tego, żeby pomóc rolnikom w składaniu tych wniosków.

Oczywiście jest to zmiana, jest to dokument, który żyje, jest to reforma, która oddziałuje. Ona rzeczywiście będzie dalej podlegała pewnej krytyce i pewnym zmianom. Dzisiaj ten wniosek ze strony posłów, jak rozumiem, jest efektem pierwszych podstawowych konsultacji, które miały miejsce; zmian, które jesteśmy w stanie wprowadzić w tym terminie, w jakim próbujemy to zrobić. Nie w terminie, tak jak państwo nam tu zarzucacie, w okresie wyborczym czy przedwyborczym – przede wszystkim w okresie wdrażania tej reformy. Wdrożenie tej reformy wypadło na 2023 r. i dzisiaj, w 2023 r., musimy odpowiadać na takie potrzeby, na takie apele ze strony środowiska. Dzisiaj te zmiany rzeczywiście wychodzą na ich czoło.

Pani poseł mówiła o DJP w hodowli. Rzeczywiście tak jest, że to się jakoś tam zmienia, cały czas jest dyskusja. Doszliśmy do wniosku, że to DJP 0,5 jest po prostu za wysokie i podjęliśmy decyzję, aby objąć to również w tym pakiecie zmian. Jest to rzeczywiście dobra zmiana, cieszymy się, że udało nam się zawrzeć w tym zakresie kompromis. Wszystkie zmiany, o których mówimy, nie będą generować kosztów administracyjnych, będzie to wszystko obsługiwane w ramach procedury administracyjnej, jaka jest w agencji. Również systemy informatyczne cały czas dostosowujemy do tego, aby te zmiany mogły być prowadzone i rejestrowane w sposób elektroniczny, więc nie przewidujemy w tym zakresie problemów.

Tak jak poseł wnioskodawca mówił, jeśli chodzi o ten ryczałt, to jest on skierowany na ten rok na pewno. Co do przyszłego roku – nie wiemy, zobaczymy, nie wykluczamy. To też będzie zależało, od tego, jaka będzie opinia z terenu, jaka będzie opinia posłów. Na ten moment ta zmiana dotyka, potencjalnie oczywiście... Bo nie każdy musi wnieść żądanie o uwzględnienie w tym systemie, ale tu mówimy o grupie dosyć znacznej, która korzysta z tego systemu, więc istotnej dla jego sprawności i możliwości dostosowania swojej produkcji do zmiany w KPS, która wychodzi im naprzeciw.

Musieliśmy się zmierzyć z tymi oczekiwaniami Komisji Europejskiej, jeśli chodzi o Zielony Ład – chodzi o nowe wyzwania, nową politykę rolną. KPS jest możliwie najmniej dotkliwy dla polskich rolników, mniej niż te, które są w innych państwach. Często próbuje się nas porównywać do innych państw, wyciągając pojedyncze, bardzo dobre



i pozytywne rozwiązania, ale zapominając o szeregu tych, na które nigdy nie zgodzilibyśmy się w Polsce i których byśmy sobie nie życzyli. Myślę, że KPS łącznie z tymi zmianami zachowuje ten balans.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję.

**Poseł Marta Weisło (KO):**

Ile gospodarstw?

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

51% ogólnych gospodarstw w Polsce – jest to 637 tys. gospodarstw.

**Poseł Kazimierz Plocke (KO):**

A ile z ekoschematami?

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Z ekoschematami te gospodarstwa, które są uprawnione – 97% gospodarstw złożyło takie wnioski.

**Poseł Kazimierz Plocke (KO):**

A łącznie?

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Już mówię. Mamy ok. 538 tys. wniosków z ekoschematami.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Pan minister za chwilę odpowie.

Jeżeli pan poseł wnioskodawca chce...

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Generalnie pan minister odpowiedział na większość pytań, nawet tych kierowanych do mnie jako do wnioskodawcy.

Dlaczego tylko roczną? Szanowni państwo, proszę zauważyć, że przyjmując wspólnie krajowy plan strategiczny nie zakładaliśmy takiej możliwości. Ale tak jak mówiłem (był zarzut pana posła Urbaniaka o tym, że nie było konsultacji), szanowni państwo, jeżdżicie po wsiach, ja także jeździłem, rozmawialiśmy z rolnikami. Te konsultacje były, ponieważ to jest generalnie na wniosek rolników, czyli można powiedzieć, po pewnych konsultacjach. Może one nie są takie prawne, jak pan Urbaniak zauważył, ale naprawdę to jest oczekiwane przez rolników.

Jeżeli chodzi o liczbę gospodarstw, to jak pan minister odpowiedział, jeżeli do tej pory mogło skorzystać z tego do 51% rolników w małych gospodarstwach do 5 ha, a mamy 97% złożonych wniosków... Generalnie moglibyśmy tego nie robić, ale nasza propozycja momentami dla części tych rolników jest korzystniejsza, dlatego to wprowadzamy.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze jakieś pytanie? Bardzo proszę.

**Rzecznik Polskiej Izby Żywności Ekologicznej Urszula Sołtysiak:**

Dziękuję bardzo.

Szanowne prezydium, państwo posłowie, nazywam się Urszula Sołtysiak, nie jestem posłanką, jestem rzecznikiem Polskiej Izby Żywności Ekologicznej i członkiem Rady Produkcji Ekologicznej, z której to ramienia od niedawna jestem członkiem Komitetu Monitorującego. Oczywiście Komitet Monitorujący poparł uchwałę, w szczególności dotyczącą sprawy, o której chcę mówić, czyli 0,3. Cieszymy się, że to teraz jest już na etapie rozstrzygnięcia.

Rozumiemy, że to przywrócenie wskaźnika 0,3 DJP/ha jest powrotem do tego, co było przed 2018 r. Trochę szkoda, że to tak skacze jak sinusoida, nie trwa cały czas, zważywszy że w Polsce mamy niewiele ponad 20 tys. gospodarstw ekologicznych. Nie wiem, czy nadal jest to 11%, ale jeszcze dwa lata temu, do niedawna, przez kilka lat procentowy udział gospodarstw ekologicznych utrzymujących w ogóle zwierzęta wynosił 11%. Zatem

jeśli przyjąć tak zgrubnie, że to dotyczy 2000 czy 2200 gospodarstw, to nie jest to duża liczba, w skali budżetu to w ogóle jest kropla w morzu. Myślę, że warto to utrzymać.

Stąd moje pytanie, moja troska, czy ten wskaźnik, który jest w tej chwili ujęty w ramach przepisów epizodycznych... Przy czym mamy powiedziane na str. 7 całego wniosku: „gospodarstwa rodzinne zyskają dodatkowy czas (1 rok) na przygotowanie się i dostosowanie swoich gospodarstw do nowych wymagań związanych ze wsparciem realizowanym na nowych zasadach”.

Mam nadzieję, że to nie jest tylko na jeden rok, bo już rzeczywiście byłaby to tylko i wyłącznie taka kiełbasa wyborcza. Tego nie chcemy, zwłaszcza że gospodarstwa ekologiczne zasługują na większe wsparcie, zważywszy że – tak jak dalej gdzieś na którejś dalszej stronie jest napisane – jest to najbardziej zaawansowana forma gospodarowania przyjaznego przyrodzie, kontrolowana. Jak Boga kocham, nie pryskamy itd., tylko to jest naprawdę... Jako dyrektor jednostki certyfikującej przez 20 lat doskonale wiem – to jest wszystko pod kontrolą.

W związku z czym moja taka uwaga, postulat i życzenie są takie, by ten wskaźnik 0,3 DJP/ha został utrzymany nie tylko na 2023 r., żeby to nie był przepis epizodyczny. Będzie to bowiem jeszcze bardziej dziwne, dlaczego było 0,3, przez cztery lata było 0,5, przez jeden rok było 0,3 itd. Myślę, że wyrażam pragnienie całej branży, całego sektora rolnictwa ekologicznego – postuluję, by wskaźnik 0,3 został utrzymany w dalszych latach. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo pani dziękuję. Czy pan minister chce się odnieść jeszcze? Nie, dziękuję.

Oczywiście zgadzamy się z panią.

**Posel Małgorzata Tracz (KO):**

Jeśli mogę dopytać, bo jestem ciekawa odpowiedzi, czyli to faktycznie ma być tylko na rok? Nie, ma zostać to 0,3, tak?

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

To znaczy, takie rozporządzenie będzie i...

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Nie, na rok tylko ten ryczałt, mówimy. Ryczałt będzie przedłużony. A jeśli chodzi o te zmiany 0,3, to zostaje, to już nie chcemy tego zmieniać.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Tak, a tutaj o tym ryczałcie.

**Posel Jerzy Małecki (PiS):**

Dziękuję, panie ministrze.

Właśnie chciałbym zauważyć, że właśnie ta zmiana, o której pani wspomniała, nie dotyczy ograniczenia czasowego.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. Jeżeli nie ma więcej pytań, to zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (druk nr 3424).

Informuję, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Szanowni państwo, proponuję, aby Komisja niezwłocznie przystąpiła do rozpatrzenia projektu. Czy jest sprzeciw? Nie widzę, nie słyszę.

Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Tytuł projektu. Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie ma. W związku z tym uważam, że tytuł projektu został rozpatrzony.

Art. 1.

Zmiana nr 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1? Nie ma. Zmiana nr 1 została rozpatrzona.

Zmiana nr 2. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Dobry wieczór, Konrad Nietrzebka, Biuro Legislacyjne.

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o zmianę nr 2, to jest ona dość obszerna i pozwolimy sobie z kolegą przedstawić kilka uwag, zadając pytania, ewentualnie propozycje. Prośba do wnioskodawców o odniesienie się. Jeżeli możemy, panie przewodniczący, w ten sposób, to będzie nam po prostu wygodnie i bardziej przejrzyste dla wszystkich.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Pierwsza uwaga to prośba o krótkie wyjaśnienie przez wnioskodawców, bowiem gdy spojrzymy na nowelizowaną ustawę, to zwrócimy uwagę, że w przypadku wielu płatności te płatności następują zazwyczaj „na wniosek”. Natomiast tutaj, już w art. 147a w ust. 1 (oczywiście w dalszych również), pojawia się sformułowanie mówiące o tym, że jest to żądanie rolnika w tym zakresie. Jeżeli można byłoby to krótko wyjaśnić, to poprosimy.

Od razu też druga sprawa. Otóż w art. 14 a w ust. 1 w pkt 1 w lit a wydaje nam się, że terminologicznie, uwzględniając na przykład przepisy art. 25 ust. 1, art. 26 ust. 1 pkt 2, art. 42 ust. 2 czy art. 43 ust. 1 pkt 2, można byłoby ujednoczyć terminologię i zamienić wyrazy „wynosi co najmniej 1 ha” na wyrazy „jest nie mniejsza niż 1 ha”.

Na razie prosimy o odniesienie się do tych dwóch spraw. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę stronę rządową.

Pan minister może się odnieść.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Zaraz odpowiem oczywiście, tylko przypomni pan mi tę kwestię?

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Żądanie.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

A, żądanie.

Szanowni państwo, faktycznie można wpisać to jako „wniosek”, ale uważam, że „żądanie”, czyli jak gdyby to, co przynależy się rolnikom, na podstawie tego będą wprowadzone zmiany w systemach informatycznych ARiMR, na podstawie tego zostaną naliczone te dopłaty... Szanowni państwo, tak jak wspominałem, rolnik ma wybór: może pozostać na tym wniosku, który został złożony w tej chwili, nic nie robić – jak to pan minister powiedział, 97% wniosków zostało złożonych, 97% rolników skorzystało z tego – lub jeżeli po własnych przeliczeniach stwierdzi jednak, że bardziej korzystne jest dla niego, nazwijmy to, żądanie, to jak najbardziej to może złożyć. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Proszę, panie ministrze.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Jeżeli chodzi o ten hektar, to wydaje się, że chyba tak.

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Ja może dopowiem w ten sposób: wniosek rolnik już złożył. Żeby móc w ogóle wziąć udział w tym systemie, należy złożyć ten wniosek. Ten wniosek został złożony, a my chcemy skorzystać w tej dalszej fazie – w momencie przyjęcia tej ustawy, tej możliwości ujęcia w tym procesie, tym systemie ryczałtowym. Chcemy, żeby rolnik miał możliwość złożenia właśnie żądania wyjęcia go z tego systemu, w którym on już jest, i objęcia go systemem ryczałtowym.

Dlatego nie chcemy wniosku – żeby nie musiał jakby dokonywać kolejnych działań. Warto podkreślić, że prawie 20% tych beneficjentów do 5 ha złożyło wniosek z ekosche-

matem, więc oni może będą chcieli zostać w tym systemie z ekoschematami. Zatem dajemy im możliwość wyboru.

A jeśli chodzi o pozostałe uwagi, takie, powiedziałbym, porządkujące, redakcyjne, to wszystkie przyjmujemy. Dziękuję.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Dziękujemy bardzo.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę.

**Legislator Łukasz Grabarczyk:**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo dwie kolejne uwagi.

Pierwsza może właśnie w kontekście tego wniosku. Proszę zauważyć, że w ust. 8 projekt przewiduje, że płatność dla małych gospodarstw przyznaje się w drodze decyzji. Podmiotem przyznającym jest kierownik biura powiatowego według miejsca zamieszkania albo siedziby strony. Tymczasem w ust. 10 jest mowa o zawiadomieniu skierowanym do składającego żądanie. Dostrzegamy pewną niekonsekwencję: w jednym z ustępów, konkretnie w ust. 8, jest mowa o stronie, w ust. 10 jest mowa o składającym żądanie. Prosilibyśmy ewentualnie o doprecyzowanie i upoważnienie do ujednoczenia tych dwóch przepisów.

Druga kwestia. W trzech miejscach projekt ustawy przewiduje wprowadzenie daty sztywnej: w ust. 5 art. 147a oraz art. 147b w ust. 1 w pkt 1 i 3. Biuro Legislacyjne chciałoby zauważyć, że wprowadzenie daty 31 sierpnia, uwzględniając terminy konstytucyjne dla Senatu, dla pana prezydenta oraz kalendarz prac parlamentarnych, może doprowadzić do sytuacji, w której ostatni z podmiotów uczestniczących w procesie legislacyjnym, tj. pan prezydent, może zostać postawiony w sytuacji, kiedy przy wykorzystaniu całości przysługującego mu konstytucyjnie terminu 21 dni na zapoznanie się z projektem, właściwie już z ustawą, ustawa ta przekroczyłaby termin 31 sierpnia. Tym samym po jej wejściu w życie mielibyśmy do czynienia z retroakcją.

A contrario, gdyby prezydent skrócił przysługujący mu 21-dniowy termin na zapoznanie się z ustawą, wówczas termin oczywiście mógłby być dochowany. Natomiast Trybunał Konstytucyjny w jednym ze swoich orzeczeń, konkretnie orzeczeniu Kp 2/18 stwierdził, że już samo postawienie pana prezydenta w takiej sytuacji, że może nie dotrzymać terminu, żeby uniknąć właśnie retroakcji, może skutkować określeniem danej ustawy jako niekonstytucyjnej, naruszającej art. 2 konstytucji. Zatem zwracamy uwagę na ten potencjalny problem. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję.

Pan minister.

**Podsekretarz stanu w MRiRW Krzysztof Cieciora:**

Co do kwestii tego terminu mamy tego świadomość, natomiast chcemy utrzymać ten termin. Będziemy zachęcać Sejm i Senat do tego, aby jak najszybciej przeprowadzić te zmiany. Wydłużenie tego terminu uniemożliwi wypłatę w terminie środków – nie będzie to możliwe. Zatem będziemy się upierać, żeby pozostawić ten termin.

Jeśli chodzi o wcześniejsze zmiany związane z pkt 8, to proszę pana mecenasa o odpowiedź.

**Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
Paweł Małaczek:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Paweł Małaczek, zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tak, zauważamy tę niespójność, która występuje w ust. 8 i w ust. 10. W ust. 8 jest mowa o stronie, natomiast w ust. 10 o składającym żądanie. W naszej ocenie właściwe byłoby ujednoczenie i wskazanie, że w obu przypadkach chodzi o stronę. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę, pan mecenas.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Jeszcze mamy taką uwagę, mianowicie zauważamy, że w art. 147a w ust. 10 i w art. 147b w ust. 3 w pkt 1 pojawia się sformułowanie mówiące o pozostawieniu bez rozpatrzenia. Gdy przeanalizujemy sobie nowelizowaną ustawę, trudno znaleźć tam sformułowanie mówiące o pozostawieniu bez rozpatrzenia w kontekście wniosków czy też obecnego żądania, natomiast pojawia się to jedynie w przypadku protestu. Gdy spojrzymy na to systemowo, to zauważymy, że orzecznictwo, m.in. trybunału, jak również doktryna, poruszają zazwyczaj kwestie pozostawienia bez rozpoznania, co m.in. ma swoje odzwierciedlenie w brzmieniu art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Pytanie do wnioskodawców o intencję, dlaczego akurat „rozpatrzenie”, a nie na przykład „rozpoznanie”, co wydaje się bardziej właściwe z uwagi na terminologię i przede wszystkim ujęcie systemowe. Być może jakieś inne przesłanki za tym stoją, a jeżeli nie, to wypadłoby chyba jednak posłużyć się terminologią bardziej znaną systemowi prawnemu.

Korzystając z okazji, panie przewodniczący, szanowni państwo, bo to nie wybrzmiało, chcielibyśmy prosić o upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do dokonania niezbędnych korekt o charakterze redakcyjno-legislacyjnym. W kilku miejscach pojawiają się takie sprawy, które po prostu zrobimy w ramach upoważnienia, bez konieczności już artykułowania ich na posiedzeniu Komisji. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Tak, dziękuję, panie mecenasie. Jest pełna zgoda. Udzielamy takiego upoważnienia.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Jeżeli możemy w sprawie tego rozpatrzenia i rozpoznania poprosić o stanowisko strony rządowej.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę, pan mecenas.

**Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Paweł Małaczek:**

Tak, panie przewodniczący, szanowni państwo, słuszna uwaga.

W istocie w przepisie w ust. 10 i w ust. 3 w kolejnym artykule, czyli art. 147b, powinno być użyte pojęcie „pozostawienie bez rozpoznania” nie „bez rozpatrzenia”. To jest, jak pan mecenas zauważył, instytucja z Kodeksu postępowania administracyjnego, czyli z m.in. art. 64. W związku z tym, jeżeli Wysoka Komisja mogłaby takie rozwiązanie przyjmując, nie wiem, czy to w ramach upoważnienia można.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Przepraszam, panie dyrektorze, wejdę w słowo. Przygotowaliśmy taką stosowną poprawkę i prosilibyśmy bardzo o przejęcie przez któregoś z państwa posłów.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Jak najbardziej.

**Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Paweł Małaczek:**

Dziękuję bardzo.

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Tak, aby dla wszystkich było to jasne. Otóż poprawka ta zamienia wyrazy „bez rozpatrzenia” w art. 147a w ust. 10 oraz w art. 147b w ust. 3 w pkt 1. Chodzi o zastąpienie wyrazów „bez rozpatrzenia” na wyrazy „bez rozpoznania”.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Tak, dziękuję.

Czy są jakieś jeszcze uwagi do zmiany nr 2? Jeżeli nie ma, to stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 2 wraz z poprawką. Jednocześnie stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła cały art. 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Czy są uwagi?

**Legislator Konrad Nietrzebka:**

Nie ma.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Nie ma. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 2.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 3. Czy są uwagi? Biuro Legislacyjne? Jeżeli nie ma uwag, to stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 3.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywania projektu ustawy.

Nie ma sprzeciwu. Proponuję, aby Komisja przyjęła wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (druk nr 3424). Czy jest sprzeciw? Nie ma.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Chciałbym poprosić jeszcze o głos.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo proszę, pan wnioskodawca.

**Poseł Jerzy Małecki (PiS):**

Szanowni państwo, przepraszam za moje zestresowanie, ale była to pierwsza ustawa, której jestem wnioskodawcą. Odpowiadając posłowi Urbaniakowi, nie ukrywam, że trwały konsultacje z ministerstwem. To nie jest tak, że posłowie składają wniosek tak ad hoc i z powietrza, bo wiadomo, że to będzie realizował rząd.

Zatem dziękuję państwu bardzo serdecznie za przyjęcie tej ustawy, bo to jest dobra ustawa dla rolników. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że nie ma sprzeciwu wobec przyjęcia całej ustawy? Uważam, że Komisja rozpatrzyła projekt. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła wniosek o uchwaleniu przez Sejm projektu ustawy z druku nr 3424.

Proponuję, aby sprawozdawcą powyższego projektu był pan poseł Zbigniew Dolata. Czy wyraża zgodę?

**Poseł Zbigniew Dolata (PiS):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):**

Wyraża zgodę. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie, dziękuję bardzo.